

Vammaisten kohtaamisen esteettömydessä keskiöön nostanut Matrocks palkittiin

Esteettömyys nähdään kulttuurissamme pääosin rakenteiden kautta. Rakenteellinen esteettömyys ei ole kuitenkaan monille pienille yrityksille realistinen vaihtoehto. Pirkanmaalainen Matrocks Oy:n ”Mainio asenne” -palvelukokonaisuus palkittiin jaetulla Invalidiliiton Esteetön Suomi –pääpalkinnolla Apuväline 2019 -messuilla 7.11. Palvelukokonaisuuden ydinajatuksena on nostaa esteettömydessä keskiöön vammaisen ihmisen kohtaamisen ja sitä kautta auttamisen tärkeys.

Yrittäjäpariskunta Paula ja Akseli Kerola huomasivat Matrocks-nimisen yrityksensä järjestämällä esteettömyillä matkoilla, ettei palveluita tarjoavilla yrittäjillä ole tarpeeksi työkaluja vammaisten ihmisten kohtaamiseksi.

- Esteettömyyden suhteen tunnutaan puhuvan pääosin rakenteellisesti esteettömyydestä. Se ei valitettavasti ole monille pienille yrityksille realismia, sillä tilojen remontoiminen on todella kallista. Rakenteet ovat toki tärkeitä, mutta uskaltaisin sanoa, että sitäkin tärkeämpää on vammaisen ihmisen kohtaaminen ja oikea asenne häntä kohtaan, Matrocks Oy:n toimitusjohtaja Paula Kerola kertoo.

Muun muassa esteettömiä tilausajoja ja matkoja, tuetun vapaa-ajan palveluita, ohjelmapalveluita ja koulutuksia tuottava Matrocks kehitti pari vuotta sitten ”Mainio asenne” -koulutuskokonaisuuden.

- Vammaisten kohtaamiseen kohdistuva koulutus on ainoa markkinoilla, koska muut keskittyvät pääosin rakenteelliseen esteettömyyteen, Kerola jatkaa.

Kerolan mielestä pelkkä hyvä rakenne ei auta, jos yrittäjän asenne ei ole kohdallaan.

- Vaikka rakenteellinen esteettömyys olisi täysin kunnossa, mutta jos kohtaamista ei synny, palvelukokonaisuus ei toimi.

Esteettömyyskäsite ajattelun ja toiminnan tasolle

Mainio asenne -koulutuksen vastaava kouluttaja Emilia Mäkiranta on CP-vammaisen nuori aikuinen, joka tutkii maailmaa pyörätuolista käsin.

- Koen itse niin, että kulttuuri muuttuu pikkuhiljaa vammaisia ymmärtävämpään suuntaan. Asennemuutos on kuitenkin hidasta. Ihmisillä on paljon juurtuneita ajatuksia ja ennakkoluuloja, Mäkiranta kertoo.

Mäkiranta tietää, että on inhimillistä pelätä vammaisen kohtaamista jos ihmisellä ei ole heistä mitään aiempaa kokemusta.

- Monet saattavat pelätä loukkaavansa tai eivät tiedä mitä sanoa. Tämän takia ”Mainio asenne” -koulutukseen sisältyy muun muassa ”kysy kaikki vammaisuudesta” -osio. Itselleni on sydämen asia ennakkoluulottoman asennoitumisen jyvän juurruttaminen matkailualalle, kuntiin, kaupunkeihin ja palveluntuottajille, Mäkiranta sanoo.

Mäkiranta tietää, että toisinaan vammaiset pettyvät esteettömyyden puutteisiin.

- Näen vammaisissa paljon potentiaalia ja haluaisin, että he tulisivat rohkeammin esiin etsien yhdessä muiden kanssa luovia ratkaisuja saavutettavuudelle ja mahdollistaisivat sitä kautta itselleen uusia kokemuksia ja elämyksiä.

Emilia kertoo rakastavansa pieniä ja tunnelmallisia kahviloita.

- Sen sijaan, että jäisin haikailemaan sitä miksi niin moneen kahvilaan on vaikea pääsy, olen yhteydessä yrittäjään ja tiedustelen onko heillä pääoven lisäksi mitään toista ovea mistä pääsisi pyörätuolin kanssa helpommin sisälle. Jotkut ajattelevat, ettei tällainen kuulu tapoihin tai ettei vaikka takaoven tai keittiön kautta sisään päästäminen ole tasavertaista kohtelua. Itse näen, että tämä on hyvää ja ystävällistä palvelua ja luovien ratkaisun etsimistä sekä elämyksen tekemistä mahdolliseksi.

Mäkirannan mukaan ”Mainio asenne” -koulutuksen ydinajatus on viedä esteettömyyskäsite ajattelun ja toiminnan tasolle eikä niinkään yleisesti esteettömyyden suhteen totuttuihin rakenteisiin ja kustannuksiin. Emilia kertoo onnistuneensa kouluttajana, kun hän pystyy antamaan palveluntuottajille oivalluksia ja uusia tapoja ajatella.

- Kaikki me yhdessä voimme muuttaa maailmaa parempaan suuntaan.

Paulan ja Emilian vinkit palveluntuottajille

- Uskalla kohdata asiakas ja palvella häntä tasavertaisesti suhteessa muihin, vaikka asiakkaan ulkonäkö olisi poikkeava
- Muista palvella myös vammaista ja kohdata hänet, ei vain hänen henkilökohtaista avustajaa.
- Mikäli vammaisen ihmisen kommunikointi on vaikeaa, kunnioita häntä kuuntelemalla ja puhumalla hänelle.
- Vammainen on asiakas, ei potilas.
- Kun tavaroita on sijoitettu kaupassa myös alatasolle, asiakas voi tutkia niitä itsenäisesti eikä tarvitse niin paljon apua.
- Moni vammainen tarvitsee oman pillin juomisen helpottamiseksi. Pillien laittaminen esille on yrittäjälle pieni asia, mutta monelle vammaiselle iso asia.

Lisätietoa:

Matrocks Oy, toiminnanjohtaja Paula Kerola, p. 040 554 4204

Mainio asenne -koulutuksen vastaava kouluttaja Emilia Mäkiranta, p. 040 657 4545